Az ország pénzügyi helyzete

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó 1934. évi április havi pénzügyminiszteri közlemények szerint áprilisban az állami közigazgatás kiadása 56.5 millió pengő, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 49.9 millió pengő volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 6.6 millió pengővel haladták meg a bevételeket. A kölcsönből fedezendő beruházásokra áprilisban 0.7 millió pengő fordittatott.

Az összes állami üzemek áprilisi kiadásai együttvéve 31.3 millió pengőt, bevételei pedig 24.4 millió pengőt tettek, vagyis az üzemeknél együttvéve 6.9 millió pengő kiadási többlet jelentkezett. Április hónapban az állami közigazgatás az előlegkezelésben az Államvasutaknak 7.1 millió pengőt, az állami vasgyáraknak 1 millió pengőt bocsátott rendelkezésre, viszont a kőszénbányászat feleslegéből 0.2 millió pengő az állami közigazgatás javára utaltatott át.

A népszövetségi kölcsön szolgálatára e hónapban a Magyar Nemzeti Banknál 2.4 millió pengő fizettetett be, amiből nem transzferáltatott és kincstári jegyek ellenében utóbb igénybe vételett 1.7 millió pengő. Az egyéb állami adósság szolgálatának keretében esedékessé vált összegek helyett 2.5 millió pengő névértékü kincstári jegy helyeztetett letétbe.

A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a forgalom az előző évvel szemben áprilisban az Államvasutaknál általában emelkedést, a postánál viszont egyes vonatkozásokban emelkedést, más vonatkozásokban pedig csökkenést mutat.

Elmarad a legitimisták vasárnapi gyülése

Hirt adtunk arról, hogy a legitimisták junius 3-án, vasárnap délutánra gyülést készitenek elő Székesfehérvárott. Az volt az elgondolás, hogy *Zichy* Aladár gróf, *Sigray* Antal gróf, *Pallavicini* György őrgróf, *Griger* Miklós, *Shvoy* Lajos megyéspüspök és *Turi* Béla szólalnak fel és kifejtik a legitimizmus időszerü kérdéseit. *A gyülés technikai okokból elmarad.* Legitimista körökben hangsulyozzák, hogy a gyülés elhalasztásának nincs politikai háttere és azt legközelebb vagy Székesfehérvárott, vagy az ország valamelyik más nagyobb városában megtartják.

Minden külön értesités helyett.

Dr. Schöngut Emil a maga, Ágnes leánya és özv. dr. Heller Zsigmondné nevelő-nagyanya, valamint a gyászbaborult egész család nevében a legmélységesebb fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett hűséges gyermeke

JUDIT

ígéretes élete 19-ik évében, rövid, sulyos szenvedés után május 31-én elhunyt.

Drága halottunkat junius hó 3-án, déli egy órakor kisérjük a rákoskeresztúri izr. temetőben korán elvesztett édesanyja mellé örök nyugvóra.

Szelid lelke örök álma felett el nem muló fájdalmunk virraszt.

Dr. Strém Zsigmond és kis fia Kálmánka, Kálmán Leó és felesége, Spitzer Berta, fájdalmas gyászunkban összeroskadva jelentjük, hogy

dr. Strém Zsigmondné

Kálmán Magda

a jóságos kis hitves, az édes, szerető gyermek itthagyott bennünket. Temetése 1934. évi május hó 31-én, csütörtökön délután 4 órakor volt Nagykanizsán.

Te életedbel, mi boldogságunkkal váltottuk meg kis árvád életét, engedje e jóságos Isten, imádkozz Te is ott fenn, hogy felnevelhessük.

Strém Károly és neje, Schwarz Matild apósa és anyósa. Hacker Ferenc és neje, Strém Ilus sógora illetve sógornője. Kálmán Ferenc fivére és a megtörtszivü összes rokonok.

A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete mély fájdalommal tudatja, hogy

Kadosa Lipót

az egyesület igazgatóságának örökös tagja

május 31-én 71 éves korában elhunyt.

Az elhunyt az egyesület céljainak fáradhatatlan munkása, a kereskedelmi utazói kar kiválósága volt.

Temetése 1934. évi junius 3-án, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben, amikor az egyesület kegyelettel fogja megőrizni emlékét.

Roosevelt igyekszik meggyőzni Amerika európai adósait »vállalt kötelezettségeik szentségéről«

Elnöki üzenet a törvényhozáshoz

Washington, junius 1. Roosevelt elnök pénteken küldte el a törvényhozáshoz a háborus adósságokról szóló, régóta várt nagyfontosságu üzenetét.

— Mindent elkövetünk — mondja az üzenet —, hogy meggyőzzük adósainkat vállalt kötelezettségeik szentségéről. Népünk nem akar elviselhetetlen terhet róni az adósokra, de az igazság szellemében követelheti, hogy

az adósok jelentékeny áldozatot hozzanak kötelezettségeik teljesitésére.

Ezidőszerint csak Finnország teljesiti pontosan velünk szemben fennálló kötelezettségeit. Továbbra is el fogjuk várni, hogy adósaink teljes megértést mutassanak az amerikai álláspont iránt az adósságok ügyében. Azt se felejtsék el az adós nemzetek, milyen nagy befolyást gyakorol majd az amerikai népre az, hogy

mire használják fel az adósok gazdasági erőforrásaikat,

nevezetesen, vajjon ujjáépitésre és polgárainkkal szemben fennálló tartozásaik méltányos törlesztésére, vagy pedig nemtermelő nacionalista kiadásokra és hasonló célokra használják fel gazdasági eszközeiket.

— Ismételten megmagyaráztam az adós nemzeteknek, hogy kormányunkkal szemben fennálló adósságaik semmiféle viszonyban nincsenek a nekik vagy általuk fizetett jóvátételekkel.

Roosevelt elnök megállapitja, hogy az Anglia részéről 1932 december 15-én teljesitett jelképes fizetést tőketörlesztésnek kell tekinteni.

1935 január 13-án lesz a népszavazás a Saar-vidéken

Létrejött a kompromisszum Genfben

Genf, junius 1. A saarvidéki népszavazás kérdésében pénteken este félhét órakor létrejött a végleges megegyezés, ugy hogy a népszövetségi tanács hétfőre összehivott ülésén már megszavazzák a népszavazás elrendeléséről szóló határozatot. A megegyezés alapja Aloisi báró kompromisszumos javaslata, amelynek szövegét a péntekre virradó éjszaka dolgozták ki. Pénteken délután megérkezett a német kormány válasza, amely közölte, hogy Németország elfogadja ezt a formulát. Aloisi báró erre érintkezésbe lépett a francia delegáció megbizottjaival s több óra hosszat folyó tanácskozás után sikerült keresztülvinnie, hogy Franciaország is elfogadja a kompromisszumos határozati javaslat szövegét.

A népszavazást 1935 január 13-án, vagyis hét és fél hónap mulva tartják meg. A kompromisszumos javaslat értelmében népszavazási biróság gondoskodik a választás szabad és befolyásmentes lebonyolitásáról. A saarvidéki kormánybizottság felhatalmazást kap, hogy szükség esetén kiegészitse a rendes saarvidéki rendőrséget, még pedig elsősorban saarvidéki lakosokkal. Ha ez a kiegészités nem volna elegendő, ugy a kormánybizottságnak külön felhatalmazást kell kérnie a népszövetségi tanácstól külföldi rendőrök felvételére, ezeknek a külföldi rendőröknek azonban tökéletesen kell beszélniök németül.

Starhemberg herceg Budapesten

Megtekintette a tornászvilágbajnokságot. Este Gömbös dinert adott tiszteletére

Starhemberg herceget nem kell bemutatnunk az *Ujság* olvasóinak. Régi ismerősünk ő, hiszen két év óta legérdekesebb nyilatkozatait az *Ujság* hasábjain közöltük. Most hivatalos minőségében először lépett, mint Ausztria alkancellárja, magyar területre, de másképen annakidején, mint Ausztria belügyminisztere, majd mint magánember is sokat tartózkodott nálunk. Főként barátait látogatta meg vadászatokon és igy alapos ismeröje nemcsak Magyarországnak, hanem Budapestnek is.

Az *Ujság* villanyujságja már Urnapján jelentette, hogy az osztrák alkancellár pénteken a kora reggeli órákban lépi át Horváthjárfalunál a magyar határt. Értesüléseink pontosan megfeleltek a valóságnak, mert a herceg szárnysegédével, továbbá *Windischgraetz* herceggel és *Enrich* Alfréd bárával, a Mária Terézia Rend tovagjával egyetemben érkezett Budapestre 60 fiatal tornaszal. A herceg a nemzetközi tornászvilágbajnokságokra jött el hivatalos minőségében, mint az osztrák sportfront vezére. Két hatalmas autobuszt töltöttek meg a Jungvaterland leventéi. Előttük száguldott Starhemberg herceg hatalmas turaautójával és pontban egy órakor érkezett meg a Dunapalota elé. Itt diszbeöltözött rendőrök állottak őrségel, a piros szőnyegen pedig kékruhában, diszbeöltözve a szálloda portása. A herceg nyomban a szálloda halljába ment, ahol már várták *Hennet* Lipót báró osztrák követ vezetésével a követség tisztviselői: *Kunz* követségi tanácsos, *Regele* ezredes, katonai attasé és *Kripp* báró követségi titkár.

Gömbös Gyula miniszterelnököt bárczházi *Bárczy* István államtitkár képviselte a fogadásnál vitéz *Petneházy* Antal őrnaggyal egyetemben. Az ünnepélyes fogadtatás után katonás rendben megérkeztek a Budapesten tartózkodó osztrák tornászok, bevonultak a szálloda hallja és kettős sorba álltak fel. Amint a fogadására megjelent urakkal végzett, odalépett a tornászok vezetőjéhez, feszes vigyázzban fogadta jelentését, ellépett az arcél előtt, majd elköszönt a kemény, markánsarcu osztrák fiuktól.

Majd észrevette az *Ujság* munkatársát, odalépett hozzá és igy üdvözölte:

— Örvendek, hogy itt lehetek Budapesten. A tornászvilágbajnokságokra jöttem. Biztos vagyok benne, hogy sok szépet fogok látni. Valóban örömömre szolgál, hogy ilyen szép napsütéses időben élvezhetem Budapest szépségeit.

— Volna szives talán Főméltóságod egy rövid kis nyilatkozatot adni.

— No, no! Most még talán nem. Hiszen programmom van. Tudja, végtelenül szivesen, de csak akkor, ha pár percnyi időm lesz hozzá. Nem szabad ezt másnak venni, de sajnos már sietnem kell, mert pontos időben kell *Gömbös* miniszterelnök urnál lennem.

Kézszoritás és már is elindul a szállodától a herceg autója.

Gömbös Gyula miniszterelnöknél negyednégyig tartózkodott Starhemberg herceg. Ujra visszatért a szállodába, majd pihent szobájában. Félötkor programm szerint az ügető versenypályára sietett, ahol a diszpáholyban foglalt helyet. A diszpáholyban láttuk *Hóman* Bálint kultuszminisztert, aki a herceg balján ült, mig jobbján *Zamojszky* gróf, a FIG (nemzetközi tornász szövetség) lengyel elnöke. Egymásután érkeztek *Lázár* Andor dr. igazságügyminiszter a feleségével, *Bessenyey* Zénó képviselőházi alelnök, *Ágotha* tábornok, *Teleki* Pál gróf, *Kelemen* Kornél, az OTT elnöke, titkárának, *Kammermayer* Oszkár dr.-nak kiséretében, *Prém* Loránt dr., az OTT főtitkára, *Liber* Béla, a KISOK elnöke, stb. stb. A herceg kiséretében ekkor már *Windischgraetz* Ferenc herceg, *Enrich* Alfréd báró szárnysegédei, valamint *Hegyi* László főhadnagy és Courrant parancsőrtisztjei voltak. Nagy feltünést keltett az a feszes, katonás magatartás, amivel a herceget a kiséretében megjelent Heimatschutz-tisztek körülvették. Meg is tapsoltál őket.

Fent a diszpáholyban a leglelkesebben tapsolta meg Starhemberg herceg a magyar tornászok zászló piramisát és feszesen tisztelegve hallgatta a magyar nemzet imáját. Amikor a tornaünnepélynek vége volt, *Hóman* és *Lázár* miniszterek, valamint a kiséretükben levő urak kisérték autójához *Starhemberg* herceget. *Ágotha* tábornok ültette jobbjára Starhemberget, amikor gépkocsiján a szállóba visszatért.

— Heil Starhemberg! Éljen! Éljen! — hallatszott sürü tapsok között a versenypályáról kifelé tartó közönség köréből. A herceg jobbrabalra mosolyogva köszönte meg az ünneplést.

Háromnegyed hétkor érkezett vissza a Dunapalotához kiséretével Starhemberg herceg és a télikert korzó felőli oldalánál foglalt helyet egy kerek asztal mellett.

A Dunapalota zenekara éppen a Who walks in when I walk out — Ki jön be, ha én kimegyek — cimü tangót játszotta szépen. Starhemberg herceg is dudolta az ismert dal melódiáját.

— Ki jön be, ha én kimegyek?... — mondotta mosolyogva Courrant, a herceg szárnysegéde. Ime, milyen találós is az egész. Milyen szép is ez a közönség itt Budapesten. Mindnyájan nagyon örülünk annak a lelkes fogadtatásnak, amelyben részünk volt. Starhemberg herceg alkancellár ur ugylátszik szimpatikus Budapesten.

Megkérdeztük, hogyan tetszett a tornászvilágbajnokság megrendezése.

— Valóban nagyon szép az egész keret — kaptuk a választ —, hiszen mindent megtettek nemcsak velünk szemben, hanem mindenkivel, igaz magyaros vendégszeretettel.

Nemsokára vége volt az uzsonnának. A társaság felosztott, hiszen Starhemberg herceg dejeuner-re volt hivatalos a miniszterelnökhöz. Az estebédet éjjel fogadás követte a miniszterelnökségen.

O. E.

A magyar orvosi nagyhét negyedik és ötödik napja

A Magyar Belorvosok Egyesülete csütörtök délelőtti ülésében az endokrinológia körébe tartozó kérdésekről tanácskozott. Az első vitakérdést: „A hypophysis daganatai" *Soós* József (Pécs), *Perényi* Gábor és *Erdély* József előadók ismertették. Az egyesület közgyülésén az elnökséget választotta meg. Elnök lett *Sarbó* Artur tanár. A folytatólagos tudományos ülés napirendjére tüzött vitakérdést a hyperthyreosisok jódanyagcseréje és klinikája *Scheffer* László (Pécs) és *Csépay* Károly előadók ismertették. A Magyar Orvosok Tuberkulózis Egyesülete pénteken nyitotta meg XVI. nagygyülését *Korányi* Sándor báró elnöklésével, aki elnöki megnyitójában rámutatott arra a szomoru helyzetre, ami hazánkban a tüdőbetegek gyógyitása terén található. *Százszámra állnak üresen* — ugymond — *tüdőbetegek ápolására hivatott ágyak, gyógyintézeteink ugy festenek, mintha nem lennének tüdőbetegek,, tüdőbetegeinkkel pedig ugy bánunk, mintha nem lennének gyógyintézeteink.* A Magyar Fül- és Gégeorvosok Egyesülete pénteki ülését *Safranek* János előadása nyitotta meg, aki az orrüreg sérüléseihez járuló koponyaüregbeli szövődményekről beszélt. A Magyar Higiénikusok Társaságának ülésén következők voltak az előadók: *Kanyó* Béla dr., *Kerbler* Nándor dr., *Waldbauer* Olga dr., *Scheff Dabis* László dr., *Neubert* Ede dr. (Debrecen), *Schubert* Károly dr. és *Doby* József dr.

Vass Elek fogja irányitani a telepitési akciót

Gömbös Gyula miniszterelnök egységes irányitás alá helyezi a telepités kérdését s ezzel a feladattal kiváló személyi titkárát, *Vass* Elek dr. miniszteri osztálytanácsost fogja megbizni. *Kállay* Miklós földmivelésügyi miniszter igy nyilatkozott Vass Elek dr. uj feladatköréről:

— Másfélévi munkával sikerült az egész telepités problémáját feltárnom. Hogy ezt az egész óriási feladatot megfelelő tempóban végre lehessen hajtani, a földmivelésügyi minisztérium úgynevezett VI. főcsoportjában, amihez öt ügyosztály — ugymint a földbirtokpolitikai, ingatlanforgalmi, gazdasági munkásügyi, mezőgazdasági érdekképviseletek és gazdasági felügyelőségek, valamint törvényelőkészitő ügyosztály tartozik, egy hatodik ügyosztályt szándékozom felállitani, amely kizárólag a telepités kérdésével foglalkoznék. Ennek a vezetésére vettem kombinációba *Vass* Elek dr. miniszterelnökségi osztálytanácsost és megkértem a miniszterelnök urat, hogy szolgálattételre a földmivelésügyi minisztériumba ossza be, ahol vezetése alatt a telepitési akció továbbvitelében működnék közre. E munkálatokban jelentős szerepet óhajtok biztositani *Nizsalovszky* Endre dr. egyetemi tanár urnak is, valamint széleskörü tanácskozásokat óhajtok folytatni majd mindazokkal a tényezőkkel, akik a telepités és földbirtokpolitika problémáival általában a multban is foglalkoztak.